



# GRVPO ESPERANTISTA

# "*FIDO KAJ ESPERO*"

## VALLADOLID

Año 2001

noviembre-diciembre

Nº 199

Dirección Postal: Apartado, 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la Federación Española de Esperanto



Un año más, y con motivo de las fiestas navideñas, queremos deseáros a todos los socios del Grupo y a los que lean este boletín, nuestros mejores deseos de una Feliz Navidad.

Nuestras actividades comenzaron, como de costumbre, en el mes de octubre y desde entonces, todos los jueves no festivos nos reunimos a partir de las 8,15 de la tarde, en el Centro Cívico *EL CAMPILLO*, para practicar el idioma leyendo interesantes artículos de la máxima actualidad, que recogemos de destacadas revistas esperantistas. También los comentamos y conversamos, todo ello en Esperanto, ya que es la única manera de perfeccionar nuestros conocimientos y estar preparados para asistir a Congresos o Encuentros entre esperantistas.

Por otra parte, como ya se anunció en el anterior boletín, se celebró en la Iglesia de Las Angustias, y ante el altar de su titular, una Misa por todos los socios últimamente fallecidos y que ofició en Esperanto D. Jonás Castro. A la misma contamos con la asistencia, en nombre de los esperantistas del Grupo de Bilbao, de D. Eduardo Larrouy, lo que nos dio una gran alegría.

Esperamos que el próximo año, contemos con la asistencia no sólo de los que venís en la actualidad, sino de otros socios que se animen a participar en nuestras Tertulias.

Con nuestros mejores deseos de Paz y Felicidad en estas fiestas, y durante el próximo Año 2002,

*El Grupo "Fido kaj Espero"*



## LA ITINERO DE LA HEREZULO

Estas en Valladolid turisma itinero nomata "itinero de la herezulo" kreata post la granda sukceso de la verko de la grava valjadolida verkisto **Miguel Delibes** (autoro multe premiita eĉ kun la Premio Mikaelo de Cervantes) titolita "*La Herezulo*". Temas pri historia romano kies eventoj okazas en Valjadolido dum la XVI-a jarcento, kiam la urbo floris kaj speciale la historia evento rakontas la du grandajn autodafeojn de majo kaj oktobro 1559.

Tiu itinero, kiun mi ege rekomendas al la turistoj venontaj en Valjadolidon, komencas en la *Placo de Sankta Paulo*, ĉar tie apude situis la domo de la familio Salcedo, kie Kipriano, la protagonisto, naskiĝis en 1917. La urbo atendis al Karolo de Borgonjo por esti proklamota reĝo de Kastilio en la preĝejo Sankta Paúlo, kaj tiu ĉi placo estos atestejo de la luktoj inter la borgonjuloj kaj la kastilia nobelaro, poste ribelonta, kaj de la debatoj ene de la eklezio pri la protestanta reformo.

La multinombraj palacoj proksimaj montras al ni la vivmanieron de la advokatoj kaj kleruloj tiutempaj, inter kiuj elstaras la onklo de Kipriano Salcedo, kiu rolas grave en la romano per lia influo en la vivo de la protagonisto. Pro tio oni vidos la *Palacon de la Licenciulo Butrón* kaj poste la *Placon de Fabio Nelli*, riĉa komercisto loĝanta en la urbo en la epoko de Karolo la I-a, kies palaco estas nuntempa sidejo de Muzeo. Aliaj gravaj palacoj estas tiu de la *Grafo Benavente* kie situis la orfejo de la urbo, kaj kie studis la protagonisto, kaj proksime situis la juda kvartalo kie la familio Salcedo havis la entreprenon de lanoj kies produktoj trapasis la riveron Pisuerga por iri ĝis Flandrio.

Kelkaj monahejoj proksimaj povas esti vidataj, ĉar kelkaj el ili estis proksimaj al la reformemuloj kaj al la domo de la *Doktoro Kazajla*, historia kleruloj en kies hejmo kunsidis la heretikuloj, inter ili Kipriano Salcedo. La patrino de la Doktoro Kazajla, estis entombigita en la korto de la preĝejo Sankta Benedikto kaj ŝia ĉerko estos malentombigata por esti portataj al la fajrujo, kun aliaj heterikuloj....

De la Placo de "Fuente Dorada" eliris diversajn stratojn tra kiuj la procesioj de la heretikuloj pasis ĝis atingi la malliberulejon de la Inkizicio. La *Granda Placo* estis en la XVI-a jarcento placo de la merkato kaj loko kie oni celebris diversajn festojn religiajn kaj civilajn, inter ili la aŭtodafeojn. La placo transformiĝis tiam en treatrejo plenplena da personoj kiuj volis vidi ĝin, kaj tiuj aktoj okazis ekde la 7-a matene, kiam oni legis publike la kondamnon, ĝis la 4-a p.m. kiam la heretikuloj estis gvidataj, kelkaj al la malliberulejo denove, kaj aliaj, la plej grave kondamnitaj, tra la starato Santiago, al la kondamnejon, aŭ fajrujon.

La brulejo de la urbo estis situata for de la urbaj muregoj, trapasante la nuntempan *Placo Zorrija*, kaj la "Pordo del Campo". Verdire la plaj granda parto de la heretikuloj estis ekzekutataj antaŭ esti bruligataj iliaj korpoj, dum aliaj estis bruligataj vivantaj, kiel en la autodafeo de 1559 kiam nur tri de la duduksep mortkondamnitaj estis bruligataj vivantaj, inter ili la protagonisto de la verko. Je la fino, oni prenis la cindrojn kaj oni dislanĉis ilin per la vento, por ne resti memoron de la personoj kondamnitaj de la Inkizicio, ĉar ili ne povis esti entombigataj.

Kiel oni povas kompreni, temas pri tre interesa romano de gravega hispana verkisto, kies intereso kreskas pli kaj pli dum ĝia legado kaj ke la turismaj respondeculoj de Valjadolido profitis por diskonigi la urbon. Se vi venas al Valjadolido, ne forgesu fari tiun itineron.

Valjadolidano

## EL PRESIDENTE DE LOS ESPERANTISTAS



En Zagreb, durante el último Congreso Universal de Esperanto, el Dr. D. Renato Corsetti fue elegido Presidente de la Asociación Universal de Esperanto, y durante su discurso inaugural resaltó ciertas notas de lo que debería hacerse en el futuro.

La primera reflexión, que sorprende a muchos, fue su afirmación de que quiere ser “el presidente de los esperantistas y no de UEA”. Sin duda esto no supone que estemos sin presidente de la Asociación Universal, sino que desea ir más allá de un mero presidente de una asociación y abarcar al público en general de los simples esperantistas que “luchan y trabajan por una lengua internacional, más allá de los límites societarios”.

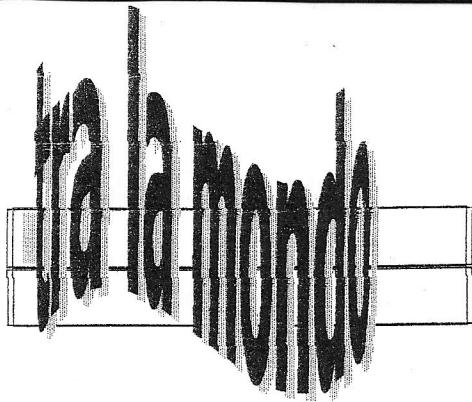
El presidente anunció que para ello lo primero que hay que hacer es trabajar, para no quedarse en la burocracia. Esencialmente la tarea consistirá en: Hacer más esperantistas y dar más servicios a los esperantistas, esto es actividades culturales, publicación de libros, organización de encuentros donde los esperantistas puedan encontrarse y hablar.

El plan de trabajo, según esto desea que consista en: *Información, Educación y utilización*.

- ❖ En cuanto a información, hay que llevar a los demás el mensaje que Zamenhof quiso dar al mundo, porque aún es muy actual.”*Que los hombres dejen de luchar entre si por diferencias raciales, que traten de comprenderse y amarse, que todo lo que hagan sea en pie de igualdad entre todas las naciones, lenguas y culturas y para alcanzar esa igualdad la lengua internacional neutral Esperanto es necesaria”*
- ❖ Corsetti resaltó que este mensaje lleva consigo la *idea interna*, que hoy no es otra cosa que el germen de los derechos humanos especialmente desde el punto de vista lingüístico.
- ❖ La educación es evidente, hay que enseñar el idioma, dar cursos, y no tener miedo a quedarnos en “eternos principiantes”, pues si hay mucha masa, también lograremos de entre ella muy expertos esperantistas. Lo principal es difundir el idioma.
- ❖ Utilización significa, a pesar de que todos hemos oido alguna vez, a los que nos dicen que Esperanto es algo inútil, usar el idioma, discutir en esta lengua, tratar temas de interés, publicar artículos, y sobre todo irlo introduciendo en campos como la economía, el turismo, etc y en esferas especializadas.

En conclusión, demos tiempo y confianza a “nuestro” nuevo Presidente, puesto que quiere serlo de todos, para que no sólo la Asociación Universal de Esperanto, sino todo el conjunto esperantista vaya teniendo cada vez más impacto en el mundo, que falta hace.

M.R.Urueña



## 61<sup>a</sup> HISPANA KONGRESO DE ESPERANTO

En la bela apudmara urbo **Alicante** kaj paralele al la **75<sup>a</sup> Kongreso de S.A.T.** okazos la Hispana Kongreso de Esperanto. Kiel plej probablaj datoj oni antaŭvidas la 5<sup>a</sup>, 6<sup>a</sup> kaj 7<sup>a</sup> de Julio. Pli detalajn kaj konkretajn informojn pri ambaŭ Kongresoj en venontaj numeroj.

## ZAMENHOFA FESTO EN LA VALENCIA REGIONO

Cijare la valencia esperantistaro kunvenos en la "esperantista" vilaĝo **Cheste** kun la celo festi la naskiĝdatreveno de D-ro **Zamenhof**, krom la kutima kaj ĉiam agrabla bankedo, ne mankos prelegon rilate la eventon kaj oni metos memorkronon sur la tabulo de la Majstro

## Esperanto Kongreso en Vall d'Uxo



Kiel decidite en la Kongreso de VEF kaj Murcio la venontjara renkontiĝo de la esperantistaro de tiu regiono okazos en **Vall d'Uxo** (Castellón) la 18an kaj 19an de Majo 2002. La kongresanoj povos, senpage, viziti la groton de Sankta Jozefo kaj ne mankos, kiel kutimas en la renkontiĝoj kaj kongresoj okazantaj en tiu regiono la tipa kaj bongusta Paella

## Prelego pri Esperanto

S-ro **Toño del Barrio**, kiu lernis Esperanton en la Grupo de Valladolid kaj tre aktivis dum sia restado inter ni, prelegos pri Esperanto en la Popola Universitato de Alcorcón la 24-an de Januaro 2002

## → Novzelanda Esperanto Kongreso

Novzelanda Esperanto Asocio okazigos sian nacian Kongreson en **Wellington** inter la 29-an de Marto kaj la 1-an de Aprilo 2002.

## Printempa Semajno Internacia

La 18<sup>a</sup> Printempa Semajno Internacia okazos de la 29a de marto ĝis la 5a de aprilo 2002 en *Waldfischbach-Burgalben* (Germanio). Temo de la renkontiĝo, kiu estas la paska aranĝo por la tutaj familioj, estos "**Multaj kulturoj-unu ideo. Multaj ideoj-unu kulturo**"

# humoro

## EL VIEJO CAMPESINO

Regresa muy preocupado de la consulta del médico. Un amigo acude a verle y le encuentra con un vaso de agua en el que está mojando el dedo.

- ❖ ¿Qué te ocurre Blas?
- ❖ El médico me ha mandado que me bañe y me estoy acostumbrando poco a poco.

## BEBEDOR

Nuestro hombre entra en un bar pide tres tragos de whisky y se los bebe uno tras otro. Luego pide tres más

El camarero le dice: ¿Sabe? Me parece que eso no es bueno  
Lo sé –contesta nuestro hombre – sobre todo con lo que tengo  
¿Y qué tiene Vd.?  
Sólo 100 pesetas

## ADÁN Y EVA

En Hungría durante la dominación comunista se contaba esta anécdota.

- ¿De qué nacionalidad eran Adán y Eva?
- Eran rusos, señor maestro
- Muy bien, ¿Y por qué?
- Porque estaban tan hambrientos que se vieron obligados a comer la manzana prohibida y continuaron creyendo que estaban en el paraíso.

## SURPRIZO

Mastrino: Kiel povas okazi Maria ke ĉiufoje, kiam mi eniras la ĉambron trovas vin sen okupo?

Servistino: Kulpas viaj pantofloj; oni ne aŭdas vin venanta

## KONSOLO

Patro (legante la lernejan ateston) ĉu vi ne hontas esti la plej lasta en klaso de tridek knaboj?

Johano.- "Povus esti pli malbone..."

Patro: Kiel tio estus ebla?

Johano: Supozu, ke estus kvardek knaboj en la klaso..

### **SERVICIO DE VENTA DE LIBROS**

El servicio de venta de libros de la Federación Española de Esperanto, con sede en Valladolid, acaba su funcionamiento el 31 de diciembre de este año. Por ello, para futuros pedidos de libros, diríjanse a: D. Luis Serrano Pérez; Font Nova 32; 08202 Sabadell, y los pagos de los libros pueden hacerse a la cuenta 0081-0900-82-0006712480 del Banco de Sabadell.

También puede usarse para hacer el pedido de libros, el correo electrónico, dirigiéndose a:

Luis.serrano@e-milio.com

Cumpliendo estas condiciones los libros os llegarán con rapidez.

### **PERIODICO**

**Grupo Esperantista**  
Apartado 119  
47080 VALLADOLID